

D9.1 - Youth Policy Recommendations Romania (EN)

Recommendations developed by young people through the ASPYPE EUROPE Youth Advocacy Process

Project: ASPYPE EUROPE: Actions Supporting the Participation of Youth through Relevant Education EUROPE

Lead Beneficiary: Polylogos Association (Polylogos)

Date: 30.05.2026

Funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project Factsheet

Reference: 101147663

Type: CERV-LS

Program: CERV-2023-CITIZENS-CIV

Start: 1 August 2024

Duration: 24 months

Consortium: Polylogos Association (Polylogos), Romania, Coordinator

Agorà Società Cooperativa Sociale (Agorà), Italy

UDRUZENJE NIT - ZA IZGRADNJU LJUDI I ZAJEDNICA (NIT), BiH

UDRUZENJE MLADI ZA MIR - UDRUGA MLADI ZA MIR (Youth for Peace), BiH

Executive Summary

This document presents the Youth Policy Recommendations developed by 37 young people aged 15-22 from Cluj-Napoca, Romania, within the framework of the ASPYRE EUROPE project and facilitated by Polylogos Association. Through a structured process of learning, dialogue, research, and advocacy taking place between September 2025 and May 2026, participants worked in Youth Advocacy Groups to identify issues affecting their communities, analyse their root causes, and develop practical recommendations for decision-makers.

The recommendations focus on four key areas identified by young people as particularly important for their wellbeing, development, and participation in society: improving safety on public transportation and at stations (*OnBoard*), increasing access to school counselling and guidance services (*Future Compass*), strengthening institutional and financial support for emerging and unofficially recognised sports (*Sports+*), and improving access to healthy and balanced food during school hours (*Fuel for Success*). These recommendations were presented and discussed with decision-makers and community stakeholders during a series of Civic Cafés organised between 21 and 24 May 2026.

Across all topics, young people highlighted the importance of accessible support systems, equal opportunities, preventive approaches, and meaningful youth participation in public decision-making. Their proposals demonstrate a strong commitment to building healthier, safer, more inclusive, and more supportive communities. The recommendations are practical, achievable, and rooted in the everyday experiences of young people, reflecting both their immediate concerns and their long-term aspirations.

This document serves as a contribution to ongoing dialogue between young people, public authorities, educational institutions, and civil society. It demonstrates that when young people are given the opportunity, skills, and platform to participate meaningfully, they can become active contributors to public life and valuable partners in shaping policies that affect their communities and future generations.

Table of Contents

Project Factsheet	2
Executive Summary	3
Table of Contents	4
Introduction	5
Overview	6
Youth Policy Recommendations	6
1. Youth Advocacy Group: OnBoard	6
2. Youth Advocacy Group: Future Compass	9
3. Youth Advocacy Group: Sports+	12
4. Youth Advocacy Group: Fuel for Success	15
Summary - Key Cross-Cutting Messages	17

Introduction

This document presents the Youth Policy Recommendations developed by 37 young people aged 15-22 from Cluj-Napoca, Romania, within the framework of the ASPYRE EUROPE project and facilitated by Polylogos Association. The recommendations are the result of a youth-led advocacy process that empowered participants to identify issues affecting their communities, develop practical solutions, and engage directly with decision-makers through a series of Civic Cafés held between 21 and 24 May 2026.

Young people are among the groups most directly affected by decisions related to education, public services, health, mobility, and community life. Yet they are often underrepresented in policy discussions and decision-making processes. Through ASPYRE EUROPE, participants were given the opportunity to explore local challenges, conduct research, discuss potential solutions, and transform their concerns into concrete policy recommendations aimed at improving the lives of young people and the wider community.

The four Youth Advocacy Groups focused on issues they considered particularly important: safety on public transportation and at stations (*OnBoard*), access to school counsellors and guidance services (*Future Compass*), increased support for emerging and unofficially recognised sports (*Sports+*), and access to healthy, balanced food during school hours (*Fuel for Success*). While these topics differ in scope, they share a common goal: creating a more supportive, inclusive, healthy, and youth-friendly environment in which young people can thrive.

The recommendations presented in this document reflect the experiences, needs, and aspirations of the participating youth. They demonstrate that when young people are provided with meaningful opportunities to participate, they can contribute valuable perspectives and practical solutions to the challenges facing their communities. Through dialogue and collaboration with decision-makers, these recommendations aim to support positive change at local, regional, and national levels.

Overview

Country, City / Region: Romania, Cluj-Napoca, Cluj | **Partner organisation:** Polylogos Association

Main topics / Causes:

1. OnBoard - Safety on public transportation and at stations
2. Future Compass - School counsellors in High Schools
3. Sports+ - Institutional and financial support for emerging and unofficially recognized sports
4. Fuel for Success - Healthy and balanced food during school hours

Number of youth involved: 37 | **Age range:** 15-22 years old | **Date(s) of Civic Cafes:** 21-24 May 2026

Youth Policy Recommendations

1. Youth Advocacy Group: OnBoard

Topic: Safety on public transportation and at stations

Main target decision-makers: CTP, County Council, City Council, Local Police, municipal governments of towns in the Cluj metropolitan area, and local councils of towns in the Cluj metropolitan area.

A. The Problem

- **What is the issue?** Public transportation is unsafe for passengers. Buses and bus stops are rife with violence and harassment.
- **Why does it matter for young people and the community?** Public transportation is inexpensive (see also: gas prices, student discounts), accessible and convenient. Therefore, it is the best option for students to get around the city. However, young people would prefer not to find themselves in uncomfortable or even dangerous situations.
- **How does it affect everyday life?** To better understand the problem, we created a survey and collected responses from 152 youth in Cluj Napoca. The results show that this issue is widespread and affects people's everyday lives in many ways. Nearly half (48%) of the respondents say that they are afraid to take the bus after dark, and nearly a third (31%) have encountered uncomfortable or violent situations while taking public transport. Consequently, some people avoid public transportation altogether.

B. Root Causes

We have identified the following key factors contributing to the problem:

- Lack of security presence (no staff or security guards in the area, slow response to incidents, no police patrols in high-risk areas);
- Delays (waiting for the bus alone at night, unreliable schedules, missing shifts, increased travel time means exposure to unpleasant situations);
- Substance abuse near stations (alcohol or drugs) leads to aggressive behavior associated with consumption;
- Overcrowding (crowded buses have an increased risk of theft, harassment, or accidents, as it is harder for drivers/employees to notice problems).

C. Recommendations

Recommendation 1: Increased security on public transport

1. **What should be done?** Regular patrols by local police on buses and at bus stops, especially after dark. This way, incidents of theft, harassment, or violence can be addressed much more quickly and effectively - or even prevented entirely.
2. **Who should do it?** Local police
3. **At what level?** Local.
4. **Expected impact:** A decrease in the number of cases of violence, theft, harassment, and uncomfortable situations, thereby making Cluj a safer city and its citizens more open to the idea of public transportation.

Recommendation 2: Awareness raising and educational campaigns

1. **What should be done?** Visual and audio campaigns against sexual assault, theft, and harassment, emphasizing the importance of respecting fellow passengers and the consequences of violating their personal space. Additionally, methods by which bystanders can assist a person in danger.
2. **Who should do it?** “Anyone?”, distributed with the help of CTP (the public transport company).
3. **At what level?** Local.
4. **Expected impact:** An increase in the number of rapid interventions by bystanders, along with a rise in the number of reported cases due to the encouragement of uninhibited reporting of injustices. Raising awareness of the penalties for violating the rights of other passengers.

Recommendation 3: Training bus drivers as first responders

1. **What should be done?** Provide training to bus drivers so they can respond as quickly and effectively as possible in the event of any of the aforementioned problems.
2. **Who should do it?** Police, CTP
3. **At what level?** Local.
4. **Expected impact:** Passengers feel safer on a bus driven by someone who knows how to respond appropriately if a passenger is in danger. Increased confidence in public transportation in Cluj.

Other solutions:

- Installing panic buttons at bus stops and on buses
- Improving lighting at bus stops in areas farther from the city center
- Adding wait time displays at all bus stops

D. First Steps and Timeline

- Phase I: Preparation and Pilot Implementation (Months 1-12).
 - M1-2 (Planning): Identify stations without lighting or modern signage (Florești, Baci, Apahida) and establish an alert protocol with the Cluj County Police Inspectorate and CTP.
 - M3-5 (Procurement): Tenders for GPS updates, E-ink panels, panic buttons, and metropolitan audio kits.
 - M6-8 (Software & Campaigns): Integration of multilingual audio announcements and launch of the anti-harassment visual campaign.
 - M9-10 (Installation & Training): Installation of buttons, panels, and priority LED lighting; training drivers in conflict management.
 - M11-12 (Pilot Launch): Activation of systems on pilot lines.
- Phase II: Full Metropolitan Expansion (Months 13–18). Targeted lines: Routes to Chinteni (M39), Feleacu (M11, M12), Gilău (M51), and the remaining CTP partner municipalities.

Specific activities:

- Minimum hardware kits: Installation of speakers for the anti-harassment audiovisual campaign in the remaining buses in the fleet.

- Green/solar stations: Installation of poles with autonomous LED lighting (photovoltaic panels) and E-ink-type waiting panels (with minimal power consumption) at rural stations.
- Phase II Training: Training the remaining 450+ CTP drivers for the newly introduced routes.
- Phase III: Smart Integration, Automation, and Analysis (Months 19-24). Digitally optimizes the installed system and increases the response speed of authorities in case of an emergency.
 - Single Command Center: Integration of video and GPS alerts directly to the Cluj-Napoca Local Police or 112.
 - Video Monitoring: Automated video analysis at major stations to detect crowding, vandalism, or violence.
 - Evaluation: Statistical analysis of incidents and calibration of audio message frequency (student lines on weekends vs. industrial lines during shift changes).

E. The importance of meaningful youth involvement

For many children, teenagers, and young adults, public transport is the primary - and often the only - means of travelling to school, work, extracurricular activities, and social engagements. As frequent users of the system, they are well positioned to identify safety concerns, recurring challenges, and opportunities for improvement that may otherwise go unnoticed.

These issues are particularly relevant for young people living in peripheral neighbourhoods or rural areas, who often spend longer periods travelling and may be more exposed to poorly lit stations, overcrowding, inadequate infrastructure, or situations that make them feel unsafe. By involving young people in discussions about public transportation, local authorities can benefit from first-hand insights and practical recommendations grounded in everyday experience. At the same time, youth-led advocacy and awareness-raising can help mobilise broader community support for measures that improve safety, comfort, accessibility, and cleanliness across the public transport network - benefiting not only young people, but all residents who rely on public transportation in their daily lives.

2. Youth Advocacy Group: Future Compass

Topic: Improving access to school counsellors in High Schools

Main target decision-makers: Cluj County School Inspectorate (Inspectoratul Școlar Județean Cluj), High School Directors and School Boards, Cluj City Council, Romania's Ministry of Education.

A. The Problem

- **What is the issue?** Many high school students in Romania face overwhelming academic, social, emotional, and career-related pressures. In many schools, a single counsellor is responsible for several hundred or even thousands of students, making it difficult to provide timely and meaningful support. The counseling services that currently exist are insufficient for most students.
- **Why does it matter for young people and the community?** High School is a critical time for personal development, educational choices, mental health, and career planning. Young people need accessible and trusted adults who can help navigate challenges such as stress, anxiety, interpersonal conflicts, family difficulties, bullying, educational pathways, and future career decisions.
- **How does it affect everyday life?** Because many youth have no support when facing such major challenges, problems can often escalate before being addressed, negatively affecting academic performance, wellbeing, motivation, and future opportunities. The wider community is also affected, as insufficient support for young people can contribute to school dropout (Romania incidentally has the highest rates of school dropout in Europe), poor mental health outcomes, and reduced social participation.

B. Root Causes

Insufficient number of school counsellors relative to the number of students; Limited funding and resources allocated to counselling services; Lack of awareness among students regarding the role and availability of school counsellors; Social stigma surrounding mental health support and seeking help; Administrative and bureaucratic demands that reduce the time counsellors can dedicate to direct work with students; Unequal access to counselling services between schools and regions.

C. Recommendations

1. **What should be done?**
 - Increase the number of school counsellors available in high schools, and ensure that every student has regular opportunities to access both individual and group counselling sessions.
 - Strengthen career guidance services and provide structured support for educational and professional decision-making.
 - Organise regular information sessions so that students better understand the role of school counsellors and how to access support.

- Promote mental health awareness and help-seeking behaviour through school-wide campaigns and activities.
 - Create confidential and youth-friendly channels through which students can request counselling support.
2. **Who should do it?** Ministry of Education, through the County School Inspectorates and Local authorities; Collaboration with civil society organisations and mental health professionals.
 3. **At what level?** From national to school level: National level - policy changes, staffing standards, and funding allocation; County level - recruitment and coordination of counselling services; School level - implementation, awareness-raising, and direct support to students.
 4. **Expected impact:** Improved access to school counselling services will support young people's mental wellbeing, personal development, and career planning, helping them make informed decisions about their future. In the long term, this can contribute to higher levels of school engagement, stronger educational outcomes, and a healthier, more resilient generation of young people.

D. First Steps and Timeline

- Phase 1 (Short-term): Conduct a needs assessment regarding access to counselling services in local high schools; Organise student consultations to identify key needs and priorities; Increase visibility of existing counselling services through information campaigns.
- Phase 2 (Medium-term): Recruit additional school counsellors where needed; Develop regular workshops on career planning, wellbeing, and life skills; Establish clear and accessible procedures for students seeking support.
- Phase 3 (Long-term): Introduce national standards for student-to-counsellor ratios; Secure sustainable public funding for counselling services; Integrate comprehensive counselling and guidance services into all high schools.

E. The importance of meaningful youth involvement

Young people are the primary beneficiaries of school counselling services and therefore have valuable insights into how these services function in practice. We are best placed to identify barriers to access, understand the challenges faced by their peers, and propose solutions that are relevant to their everyday experiences. Meaningful youth involvement will help ensure that counselling services are designed in a way that is accessible, trusted, and responsive to students' needs. By consulting young people and involving them in discussions about education, wellbeing, and support services, decision-makers can develop more effective policies and interventions.

3. Youth Advocacy Group: Sports+

Topic: Increasing institutional and financial support for emerging and unofficially recognized sports

Main target decision-makers:

- National Sport agency (Agenția Națională pentru Sport)
- Emil Boc (Primarul Cluj-Napoca); Alin Tișe (Președintele Consiliului Județean Cluj)

A. The Problem

- **What is the issue?** There is a significant lack of public funding for lesser-known or officially unrecognized sports at the national level, such as competitive cheerleading and other emerging sports. These disciplines do not receive the same financial and logistical support as traditional sports, even though athletes achieve significant results in international competitions.
- **Why does it matter for young people and the community?** Romania has elite athletes who represent the country at international competitions and achieve excellent results. However, many of them do not receive support from the state or local authorities. Due to high costs, many young people give up on sports or are unable to continue competing. Supporting these sports contributes to:
 - promoting a healthy lifestyle;
 - increasing youth participation in sports activities;
 - developing discipline, teamwork, and social inclusion;
 - promoting the image of the community and of Romania through athletic achievements.
- **How does it affect everyday life?** Athletes cover the costs of travel and competitions out of their own pockets; Participation in competitions is limited due to tight budgets; There is a lack of equipment and suitable training facilities; Many young people are discouraged from continuing to compete; Sports clubs face difficulties in developing and promoting themselves.

B. Root Causes

- The lack of official recognition of certain sports at the national level;
- The lack of public information about these sports;
- Confusion between competitive cheerleading and traditional cheerleading;
- The prioritization of traditional sports in the allocation of funds;
- The lack of programs dedicated to emerging sports and young athletes

C. Recommendations

Recommendation 1: Establishing a funding program dedicated to emerging sports

1. **What should be done?** Create a special funding fund for emerging and unofficially recognized sports, intended to support participation in competitions, the purchase of equipment, and youth sports clubs.
2. **Who should do it?** The National Agency for Sport; Cluj-Napoca City Hall; Cluj County Council
3. **At what level?** Local and national.
4. **Expected impact:**
 - a. In the short term: Increasing the number of athletes who can participate in competitions; Reducing the financial burden on families.
 - b. In the medium term: Developing sports clubs and increasing the visibility of these sports; Increasing the number of young people involved in sports activities.
 - c. In the long term: Improving international athletic performance; Developing a more inclusive and equitable sports system.

Recommendation 2: Official recognition and promotion of emerging sports

1. **What should be done?** Launching a process for the official recognition of emerging sports and organizing public awareness and promotion campaigns.
2. **Who should do it?** National Sports Agency, Sports federations, Local authorities, Educational institutions
3. **At what level?** Local and national.
4. **Expected impact:**
 - a. In the short term: Increasing awareness of these sports; Reducing stereotypes and misunderstandings.
 - b. In the medium term: Increasing young people's interest in participating in these sports; Developing new sports clubs and programs.
 - c. In the long term: Integrating these sports into national sports strategies; Creating equal opportunities for athletes in all disciplines.

Recommendation 3: Ensuring access to sports facilities for young people

1. **What should be done?** Provide sports clubs with suitable training facilities at affordable costs or free of charge for young people.
2. **Who should do it?** Cluj-Napoca City Hall, Cluj County Council, Educational institutions
3. **At what level?** Local

4. Expected impact:

- a. In the short term: Improved training conditions; Increased safety and quality of athletic training.
- b. In the medium term: Improved athletic performance; Development of local sports communities.
- c. In the long term: Creation of a sustainable environment for the development of competitive sports among young people; Improved mental and physical health for young people.

D. First Steps and Timeline

- Phase 1 (First 3 months): Organizing a meeting between representatives of young athletes and local authorities; Conducting an analysis of the needs of emerging sports in the community; Identifying available sports facilities for training.
- Phase 2 (next 6 months): Launching a pilot funding program; Organizing promotional events and campaigns; Establishing partnerships between authorities, schools, and sports clubs.
- Phase 3 (next 12 months): Evaluating the impact of the implemented programs; Expanding financial and logistical support; Developing a local strategy to support emerging sports and young athletes.

Required resources

- Dedicated budget from local and national funds;
- Partnerships with the private sector and youth organizations;
- Access to sports infrastructure and public promotion.

E. The importance of meaningful youth involvement

Young people are at the centre of this issue, as they are the athletes, volunteers, and community members most directly affected by the lack of support for emerging and under-recognised sports. Their experiences provide valuable insight into the barriers faced by athletes, including financial challenges, limited access to facilities, and unequal opportunities compared to more established sports. By involving young people in discussions about sports policy and funding priorities, decision-makers can better understand the needs of emerging sports communities and develop more effective and inclusive support mechanisms. Youth participation also helps ensure that sports policies reflect the diversity of interests and talents within society, encouraging greater participation, promoting healthy lifestyles, and enabling more young athletes to reach their full potential.

4. Youth Advocacy Group: Fuel for Success

Topic: Improving access to healthy and balanced food during school hours

Main target decision-makers: Cluj County School Inspectorate (ISJ Cluj), Local authorities (Cluj City Council and County Council), School directors; Ministry of Education and Ministry of Health.

A. The Problem

- **What is the issue?** Many high school students have limited access to healthy, balanced, and affordable food during the school day. While students often spend 6-8 hours or more at school, schools lack canteens, designated eating areas, or access to nutritious meals and snacks. In many cases, students rely on unhealthy snacks, sugary drinks, or fast food purchased nearby, while others skip meals altogether.
- **Why does it matter for young people and the community?** Nutrition plays a crucial role in young people's physical health, mental wellbeing, concentration, and academic performance. A healthy diet supports learning, energy levels, emotional regulation, and long-term health outcomes. Ensuring access to nutritious food is therefore not only a health issue, but also an educational and social one.
- **How does it affect everyday life?** Students struggle to find time, space, or affordable options for healthy eating during school hours. School starts very early in the morning, so many students also skip breakfast and end up not eating anything until after the school day is over. Some students leave school grounds to buy food, while others eat in hallways, classrooms, or other unsuitable spaces as they move between classes. These conditions can negatively affect concentration, participation in lessons, and overall wellbeing throughout the school day.

B. Root Causes

- Lack of school canteens or meal programmes in many high schools.
- Insufficient investment in food infrastructure, time for lunch breaks and dining spaces.
- Limited availability of healthy food options in or around schools.
- Higher cost of nutritious food compared to less healthy alternatives.
- Limited awareness of the importance of nutrition for learning and wellbeing.

C. Recommendations

1. **What should be done?** Expand access to affordable, healthy meals in high schools, including warm lunch options where feasible; Install or improve vending machines offering nutritious snacks, sandwiches, fruit, and healthy beverages; Create dedicated, clean, and comfortable

spaces where students can eat during breaks; Develop partnerships with local producers, caterers, and community organisations to provide healthy food options; Integrate nutrition education into school activities and awareness campaigns; Explore the expansion of existing national programmes supporting student nutrition.

2. **Who should do it?** Local authorities (Cluj City Council), School directors with the student councils, Cluj County School Inspectorate (ISJ Cluj), Ministry of Education & Ministry of Health
3. **At what level?**
 - a. National level: policy and funding mechanisms, nutrition standards.
 - b. Local level: infrastructure investments and programme implementation.
 - c. School level: provision of eating spaces, awareness activities, and food services.
4. **Expected impact:** Improved access to healthy food during school hours would support students' physical and mental wellbeing, improve concentration and learning outcomes, and encourage healthier long-term habits. It would also contribute to a more supportive and inclusive school environment where all students can meet their basic needs.

D. First Steps and Timeline

- Phase 1 (within 6 months): Conduct consultations with students to assess needs and preferences. Review existing food options and eating facilities in schools. Pilot healthier vending machine options and designated eating spaces.
- Phase 2 (6-18 months): Establish partnerships with local food providers. Introduce healthy meal programmes or expand existing services. Implement nutrition awareness campaigns for students and families.
- Phase 3 (18 months and beyond): Develop sustainable school nutrition programmes across the region. Expand access to healthy and affordable meals in all high schools. Monitor student satisfaction, participation, and health-related outcomes.

E. The importance of meaningful youth involvement

Young people are the primary users of school services and are therefore best placed to identify the challenges they face and the solutions that would work in practice. They know better than anyone the consequences of not having access to real and nutritious food during school hours, and can provide valuable insights into issues such as affordability, accessibility, and the realities of school schedules. By involving students in the design and evaluation of school nutrition initiatives, decision-makers can ensure that policies and programmes respond to real needs and encourage greater uptake. Meaningful youth participation can also promote healthier lifestyles, strengthen ownership of school initiatives, and contribute to creating learning environments that support both educational success and overall wellbeing.

Summary - Key Cross-Cutting Messages

These recommendations are the culmination of a process that took place between September 2025 and May 2026. Throughout this period, young people explored a much wider range of issues than those ultimately included in this document, including the expansion of cycling infrastructure, school transportation in rural areas and peripheral neighbourhoods, the creation of more green spaces in peripheral neighbourhoods, bodily autonomy and privacy protections for minors, improvements to public healthcare services, anti-bullying initiatives, media literacy in schools, and updates to school curricula. Together, these discussions highlight the priorities, concerns, and aspirations of young people in Cluj-Napoca and offer valuable insights for decision-makers seeking to build more inclusive and youth-friendly communities.

Although the recommendations presented in this document address different policy areas, several common themes emerged across all four Youth Advocacy Groups. **Firstly, young people expressed a strong need for greater access to support and opportunities.** Whether discussing school counselling services, sports participation, healthy nutrition, or safe public transportation, participants consistently highlighted the importance of accessible systems and services that enable young people to thrive. They called for increased investment in infrastructure, programmes, and support mechanisms that directly affect their wellbeing, personal development, and quality of life.

Secondly, youth see prevention as more effective than crisis response. Many of the challenges identified could be addressed through early intervention and proactive measures. Better access to counselling can support mental health before problems escalate; healthy eating habits can improve long-term wellbeing and educational outcomes; and safer public transportation can prevent accidents, reduce traffic congestion, and increase feelings of safety and belonging. Investing in prevention benefits not only young people but society as a whole.

Thirdly, equal access emerged as a recurring concern. Participants stressed that opportunities should not depend on a young person's neighbourhood, socioeconomic background, gender, disability, or personal interests. Whether accessing sports opportunities, counselling services, healthy food, or safe transportation, all young people should have equal opportunities to participate fully in community life and pursue their goals.

Fourthly, public policies improve when young people's perspectives are taken seriously. Throughout this process, participants demonstrated not only a deep understanding of the challenges they face, but also a willingness to research issues, engage with stakeholders, mobilise support, and develop practical solutions. Their experiences provide valuable evidence that can help

decision-makers design more effective, relevant, and responsive policies. Meaningful youth participation should therefore not be merely a symbolic exercise, but a practical and necessary component of democratic decision-making.

Finally, collaboration is essential. The recommendations developed by the Youth Advocacy Groups require cooperation between schools, local authorities, public institutions, civil society organisations, sports clubs, healthcare providers, and young people themselves. Sustainable solutions depend on partnerships that bring together diverse stakeholders around a shared commitment to improving the lives of young people and strengthening communities.

The recommendations contained in this document demonstrate that young people are not only aware of the challenges facing their communities, they are also capable of proposing realistic, constructive, and impactful solutions. By listening to young people's voices and involving them meaningfully in decision-making processes, local, regional, and national authorities can develop policies that are more effective, inclusive, and responsive to the needs of current and future generations.

D9.1 - Youth Policy Recommendations Romania (RO)

Recomandări elaborate de tineri în cadrul procesului de promovare a intereselor tinerilor ASPYPE EUROPE

Project: ASPYPE EUROPE: Actions Supporting the Participation of Youth through Relevant Education EUROPE

Lead Beneficiary: Polylogos Association (Polylogos)

Date: 30.05.2026

Funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project Factsheet

Reference: 101147663

Type: CERV-LS

Program: CERV-2023-CITIZENS-CIV

Start: 1 August 2024

Duration: 24 months

Consortium: Polylogos Association (Polylogos), Romania, Coordinator

Agorà Società Cooperativa Sociale (Agorà), Italy

UDRUZENJE NIT - ZA IZGRADNJU LJUDI I ZAJEDNICA (NIT), BiH

UDRUZENJE MLADI ZA MIR - UDRUGA MLADI ZA MIR (Youth for Peace), BiH

Rezumat

Prezentul document prezintă recomandările privind politica pentru tineret elaborate de 37 de tineri cu vârste cuprinse între 15 și 22 de ani din Cluj-Napoca, România, în cadrul proiectului ASPYRE EUROPE și cu sprijinul Asociației Polylogos. Printr-un proces structurat de învățare, dialog, cercetare și advocacy desfășurat între septembrie 2025 și mai 2026, participanții au lucrat în cadrul unor grupuri de advocacy pentru tineret pentru a identifica problemele care afectează comunitățile lor, a analiza cauzele lor fundamentale și a elabora recomandări practice pentru factorii de decizie.

Recomandările se concentrează pe patru domenii-cheie identificate de tineri ca fiind deosebit de importante pentru bunăstarea, dezvoltarea și participarea lor în societate: îmbunătățirea siguranței în transportul public și în stații (OnBoard), creșterea accesului la servicii de consiliere și orientare școlară (Future Compass), consolidarea sprijinului instituțional și financiar pentru sporturile emergente și recunoscute neoficial (Sports+) și îmbunătățirea accesului la alimente sănătoase și echilibrate în timpul orelor de școală (Fuel for Success). Aceste recomandări au fost prezentate și discutate cu factorii de decizie și părțile interesate din comunitate în cadrul unei serii de „Cafenea civică” organizate între 21 și 24 mai 2026.

În toate domeniile abordate, tinerii au subliniat importanța sistemelor de sprijin accesibile, a egalității de șanse, a abordărilor preventive și a participării semnificative a tinerilor la procesul decizional public. Propunerile lor demonstrează un angajament ferm față de construirea unor comunități mai sănătoase, mai sigure, mai incluzive și mai solidare. Recomandările sunt practice, realizabile și ancorate în experiențele cotidiene ale tinerilor, reflectând atât preocupările lor imediate, cât și aspirațiile pe termen lung.

Acest document reprezintă o contribuție la dialogul continuu dintre tineri, autoritățile publice, instituțiile de învățământ și societatea civilă. El demonstrează că, atunci când tinerilor li se oferă oportunitatea, competențele și platforma necesare pentru a participa în mod semnificativ, aceștia pot deveni contributory activi la viața publică și parteneri valoroși în elaborarea politicilor care afectează comunitățile lor și generațiile viitoare.

Cuprins

Project Factsheet	2
Rezumat	3
Cuprins	4
Introducere	5
Prezentare generală	6
Recomandări de Politici Publice ale Tinerilor	6
1. Grupul de Advocacy a tinerilor: OnBoard	6
2. Grupul de Advocacy a tinerilor: Future Compass	9
3. Grupul de Advocacy a tinerilor: Sports+	12
4. Grupul de Advocacy a tinerilor: Fuel for Success	15
Rezumat - Mesaje transversale cheie	18

Introducere

Prezentul document prezintă recomandările privind politica pentru tineret elaborate de 37 de tineri cu vârste cuprinse între 15 și 22 de ani din Cluj-Napoca, România, în cadrul proiectului ASPYRE EUROPE și cu sprijinul Asociației Polylogos. Recomandările sunt rezultatul unui proces de advocacy condus de tineri, care le-a permis participanților să identifice problemele care afectează comunitățile lor, să elaboreze soluții practice și să interacționeze direct cu factorii de decizie printr-o serie de „Cafenea civică” organizate între 21 și 24 mai 2026.

Tinerii se numără printre grupurile cele mai direct afectate de deciziile legate de educație, servicii publice, sănătate, mobilitate și viața comunității. Cu toate acestea, ei sunt adesea subreprezențați în discuțiile politice și în procesele de luare a deciziilor. Prin intermediul ASPYRE EUROPE, participanților li s-a oferit ocazia de a explora provocările locale, de a efectua cercetări, de a discuta soluții potențiale și de a-și transforma preocupările în recomandări concrete de politici menite să îmbunătățească viața tinerilor și a comunității în ansamblu.

Cele patru grupuri de tineri activiști s-au concentrat pe aspecte pe care le-au considerat deosebit de importante: siguranța în mijloacele de transport public și în stații (*OnBoard*), accesul la consilieri școlari și servicii de orientare (*Future Compass*), sprijin sporit pentru sporturile emergente și neoficial recunoscute (*Sports+*) și accesul la o alimentație sănătoasă și echilibrată în timpul orelor de școală (*Fuel for Success*). Deși aceste teme diferă ca amploare, ele au un obiectiv comun: crearea unui mediu mai favorabil, mai incluziv, mai sănătos și mai prietenos cu tinerii, în care aceștia să se poată dezvolta.

Recomandările prezentate în acest document reflectă experiențele, nevoile și aspirațiile tinerilor participanți. Ele demonstrează că, atunci când tinerilor li se oferă oportunități semnificative de participare, aceștia pot contribui cu perspective valoroase și soluții practice la provocările cu care se confruntă comunitățile lor. Prin dialog și colaborare cu factorii de decizie, aceste recomandări vizează sprijinirea schimbărilor pozitive la nivel local, regional și național.

Prezentare generală

Țară, oraș/regiune: România, Cluj-Napoca, județul Cluj | **Organizație parteneră:** Asociația Polylogos

Teme principale / Cauze:

- OnBoard – Siguranța în transportul public și în stații
- Future Compass – Consilieri școlari în licee
- Sports+ - Sprijin instituțional și financiar pentru sporturile emergente și neoficial recunoscute
- Fuel for Success - Alimentație sănătoasă și echilibrată în timpul orelor de școală

Număr de tineri implicați: 37 | **Interval de vârstă:** 15-22 ani | **Data (datele) Cafenelelor Civice:** 21-24 mai 2026

Recomandări de Politici Publice ale Tinerilor

1. Grupul de Advocacy a tinerilor: OnBoard

Subiect: Siguranța în mijloacele de transport public și în stații

Principalii factori de decizie vizati: CTP, Consiliul Județean, Consiliul Local, Poliția Locală, administrațiile locale ale localităților din zona metropolitană Cluj și consiliile locale ale localităților din zona metropolitană Cluj.

A. Problema

- **Care este problema?** Transportul public nu este sigur pentru pasageri. Autobuzele și stațiile de autobuz sunt pline de acte de violență și hărțuire.
- **De ce este important pentru tineri și pentru comunitate?** Transportul public este ieftin (vezi și: prețurile la combustibil, reducerile pentru studenți), accesibil și convenabil. Prin urmare, este cea mai bună opțiune pentru studenți de a se deplasa prin oraș. Cu toate acestea, tinerii ar prefera să nu se regăsească în situații neplăcute sau chiar periculoase.
- **Cum afectează aceasta viața de zi cu zi?** Pentru a înțelege mai bine problema, am creat un chestionar și am colectat răspunsuri de la 152 de tineri din Cluj-Napoca. Rezultatele arată că această problemă este răspândită și afectează viața de zi cu zi a oamenilor în multe feluri. Aproape jumătate (48%) dintre respondenți spun că le este frică să ia autobuzul după lăsarea întinericului, iar aproape o treime (31%) s-au confruntat cu situații neplăcute sau violente în timp ce foloseau transportul public. În consecință, unii oameni evită cu totul transportul public.

B. Cauzele Fundamentale

Am identificat următorii factori-cheie care contribuie la această problemă:

- Lipsa prezenței forțelor de securitate (absența personalului sau a agenților de pază în zonă, reacție lentă la incidente, lipsa patrulilor de poliție în zonele cu risc ridicat);
- Întârzierile (așteptarea autobuzului singur noaptea, orare nesigure, ture lipsă, durata crescută a călătoriei înseamnă expunere la situații neplăcute);
- Abuzul de substanțe în apropierea stațiilor (alcool sau droguri) duce la un comportament agresiv asociat consumului;
- Supraaglomerarea (autobuzele aglomerate prezintă un risc crescut de furt, hărțuire sau accidente, deoarece este mai dificil pentru șoferi/angajați să observe problemele).

C. Recomandări

Recomandarea 1: Creșterea nivelului de securitate în transportul public

1. **Ce ar trebui făcut?** Patrule regulate ale poliției locale în autobuze și la stații, în special după lăsarea întinericului. Astfel, incidentele de furt, hărțuire sau violență pot fi gestionate mult mai rapid și mai eficient - sau chiar prevenite în totalitate.
2. **Cine ar trebui să se ocupe de asta?** Poliția locală
3. **La ce nivel?** Local.
4. **Impactul așteptat:** O scădere a numărului de cazuri de violență, furt, hărțuire și situații neplăcute, făcând astfel din Cluj un oraș mai sigur și pe cetățenii săi mai deschiși la ideea de transport public.

Recomandarea 2: Campanii de sensibilizare și educare

1. **Ce ar trebui făcut?** Campanii vizuale și audio împotriva agresiunilor sexuale, furturilor și hărțuirii, care să sublinieze importanța respectării celorlalți pasageri și consecințele încălcării spațiului lor personal. În plus, metode prin care martorii pot veni în ajutorul unei persoane aflate în pericol.
2. **Cine ar trebui să le realizeze?** „Oricine?”, cu ajutorul CTP (compania de transport public).
3. **La ce nivel?** Local.
4. **Impactul preconizat:** O creștere a numărului de intervenții rapide din partea martorilor, alături de o creștere a numărului de cazuri raportate datorită încurajării raportării fără rețineri a nedreptăților. Sensibilizarea cu privire la sancțiunile pentru încălcarea drepturilor celorlalți pasageri.

Recomandarea 3: Instruirea șoferilor de autobuz ca primii care intervin

1. **Ce ar trebui făcut?** Să se asigure instruirea șoferilor de autobuz, astfel încât aceștia să poată reacționa cât mai rapid și eficient posibil în cazul apariției oricăreia dintre problemele menționate anterior.
2. **Cine ar trebui să se ocupe de asta?** Poliția, CTP
3. **La ce nivel?** Local.
4. **Impactul preconizat:** Pasagerii se simt mai în siguranță într-un autobuz condus de cineva care știe cum să reacționeze adecvat dacă un pasager se află în pericol. Creșterea încrederii în transportul public din Cluj.

Alte soluții:

- Instalarea butoanelor de panică la stațiile de autobuz și în autobuze
- Îmbunătățirea iluminatului la stațiile de autobuz din zonele mai îndepărtate de centrul orașului
- Adăugarea de afișaje cu timpul de așteptare la toate stațiile de autobuz

D. Primii pași și calendarul

- **Faza I: Pregătire și implementare pilot (lunile 1-12).**
 - M1-2 (Planificare): Identificarea stațiilor fără iluminat sau semnalizare modernă (Florești, Baci, Apahida) și stabilirea unui protocol de alertă împreună cu Inspectoratul de Poliție al județului Cluj și CTP.
 - Lunile 3-5 (Achiziții): Licitații pentru actualizări GPS, panouri E-ink, butoane de panică și kituri audio metropolitane.
 - Lunile 6-8 (Software și campanii): Integrarea anunțurilor audio multilingve și lansarea campaniei vizuale împotriva hărțuirii.
 - M9-10 (Instalare și instruire): Instalarea butoanelor, panourilor și a iluminatului LED prioritar; instruirea șoferilor în gestionarea conflictelor.
 - M11-12 (Lansare pilot): Activarea sistemelor pe liniile pilot.
- **Faza II: Extindere metropolitană completă (lunile 13-18).** Linii vizate: Traseele către Chinteni (M39), Feleacu (M11, M12), Gilău (M51) și restul municipalităților partenere din cadrul CTP.

Activități specifice:

- Kituri hardware minime: Instalarea de difuzoare pentru campania audiovizuală împotriva hărțuirii în restul autobuzelor din flotă.

- Stații ecologice/solare: Instalarea de stâlpi cu iluminat LED autonom (panouri fotovoltaice) și panouri de așteptare de tip E-ink (cu consum minim de energie) la stațiile rurale.
- Instruire pentru faza II: Instruirea celor peste 450 de șoferi CTP rămași pentru rutele nou introduse.
- **Faza III: Integrare inteligentă, automatizare și analiză (lunile 19-24).** Optimizează digital sistemul instalat și sporește viteza de reacție a autorităților în caz de urgență.
 - Centru de comandă unic: Integrarea alertelor video și GPS direct la Poliția Locală din Cluj-Napoca sau la 112.
 - Monitorizare video: Analiză video automatizată la stațiile principale pentru a detecta aglomerația, vandalismul sau violența.
 - Evaluare: Analiza statistică a incidentelor și calibrarea frecvenței mesajelor audio (cozile de studenți în weekenduri vs. cozile de muncitori la schimburile de tură).

E. Importanța implicării semnificative a tinerilor

Pentru mulți copii, adolescenți și tineri, transportul public reprezintă principalul - și adesea singurul - mijloc de deplasare către școală, locul de muncă, activitățile extracurriculare și întâlnirile sociale. În calitate de utilizatori frecvenți ai sistemului, aceștia se află într-o poziție privilegiată pentru a identifica problemele legate de siguranță, provocările recurente și oportunitățile de îmbunătățire care, altfel, ar putea trece neobservate.

Aceste aspecte sunt deosebit de relevante pentru tinerii care locuiesc în cartiere periferice sau în zone rurale, care petrec adesea perioade mai lungi de timp călătorind și pot fi mai expuși la stații slab iluminate, aglomerație, infrastructură inadecvată sau situații care îi fac să se simtă în nesiguranță. Prin implicarea tinerilor în discuțiile despre transportul public, autoritățile locale pot beneficia de perspective de primă mână și de recomandări practice bazate pe experiența de zi cu zi. În același timp, activitățile de advocacy și de sensibilizare conduse de tineri pot contribui la mobilizarea unui sprijin mai larg din partea comunității pentru măsuri care îmbunătățesc siguranța, confortul, accesibilitatea și curățenia în întreaga rețea de transport public – aducând beneficii nu numai tinerilor, ci tuturor locuitorilor care se bazează pe transportul public în viața de zi cu zi.

2. Grupul de Advocacy a tinerilor: Future Compass

Subiect: Îmbunătățirea accesului la consilieri școlari în licee

Principalii factori de decizie vizați: Inspectoratul Școlar Județean Cluj, directorii de licee și consiliile de administrație ale școlilor, Consiliul Local Cluj, Ministerul Educației din România.

A. Problema

- **Care este problema?** Mulți elevi de liceu din România se confruntă cu presiuni copleșitoare de natură academică, socială, emoțională și profesională. În multe școli, un singur consilier este responsabil de câteva sute sau chiar mii de elevi, ceea ce face dificilă oferirea unui sprijin prompt și util. Serviciile de consiliere existente în prezent sunt insuficiente pentru majoritatea elevilor.
- **De ce este important pentru tineri și pentru comunitate?** Liceul este o perioadă critică pentru dezvoltarea personală, alegerile educaționale, sănătatea mintală și planificarea carierei. Tinerii au nevoie de adulți accesibili și de încredere, care să îi ajute să facă față provocărilor precum stresul, anxietatea, conflictele interpersonale, dificultățile familiale, hărțuirea, parcursurile educaționale și deciziile privind cariera viitoare.
- **Cum afectează acest lucru viața de zi cu zi?** Deoarece mulți tineri nu beneficiază de sprijin atunci când se confruntă cu astfel de provocări majore, problemele se pot agrava adesea înainte de a fi abordate, afectând negativ performanța școlară, starea de bine, motivația și oportunitățile viitoare. Comunitatea în ansamblu este, de asemenea, afectată, întrucât sprijinul insuficient acordat tinerilor poate contribui la abandonul școlar (România are, întâmplător, cele mai ridicate rate de abandon școlar din Europa), la rezultate slabe în ceea ce privește sănătatea mintală și la o participare socială redusă.

B. Cauzele fundamentale

Număr insuficient de consilieri școlari în raport cu numărul de elevi; Finanțare și resurse limitate alocate serviciilor de consiliere; Lipsa de informare în rândul elevilor cu privire la rolul și disponibilitatea consilierilor școlari; Stigmatul social asociat sprijinului în domeniul sănătății mintale și solicitării de ajutor; Cerințe administrative și birocratice care reduc timpul pe care consilierii îl pot dedica activității directe cu elevii; Acces inegal la serviciile de consiliere între școli și regiuni.

C. Recomandări

1. Ce ar trebui făcut?

- Să se mărească numărul consilierilor școlari disponibili în licee și să se asigure că fiecare elev are ocazii regulate de a beneficia de ședințe de consiliere atât individuale, cât și de grup.
- Să se consolideze serviciile de orientare profesională și să se ofere sprijin structurat pentru luarea deciziilor în materie de educație și carieră.
- Să se organizeze sesiuni informative periodice, astfel încât elevii să înțeleagă mai bine rolul consilierilor școlari și modul în care pot accesa sprijinul oferit.

- Promovarea conștientizării privind sănătatea mintală și a comportamentului de căutare a ajutorului prin campanii și activități la nivel de școală.
 - Crearea unor canale confidențiale și adaptate tinerilor, prin care elevii să poată solicita sprijin de consiliere.
2. **Cine ar trebui să facă acest lucru?** Ministerul Educației, prin intermediul Inspectoratelor Școlare Județene și al autorităților locale; colaborarea cu organizațiile societății civile și cu profesioniștii din domeniul sănătății mintale.
 3. **La ce nivel?** De la nivel național la nivel școlar: la nivel național - modificări ale politicilor, standarde privind personalul și alocarea fondurilor; la nivel județean - recrutarea și coordonarea serviciilor de consiliere; la nivel școlar - implementare, sensibilizare și sprijin direct pentru elevi.
 4. **Impactul preconizat:** Îmbunătățirea accesului la serviciile de consiliere școlară va sprijini bunăstarea psihică, dezvoltarea personală și planificarea carierei tinerilor, ajutându-i să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la viitorul lor. Pe termen lung, acest lucru poate contribui la creșterea nivelului de implicare școlară, la obținerea unor rezultate școlare mai bune și la formarea unei generații de tineri mai sănătoși și mai rezistenți.

D. Primii pași și calendarul de implementare

- Etapa 1 (pe termen scurt): Realizarea unei evaluări a nevoilor privind accesul la serviciile de consiliere în liceele locale; Organizarea de consultări cu elevii pentru identificarea nevoilor și priorităților cheie; Creșterea vizibilității serviciilor de consiliere existente prin campanii de informare.
- Etapa 2 (pe termen mediu): Recrutarea de consilieri școlari suplimentari acolo unde este necesar; Organizarea de ateliere periodice privind planificarea carierei, bunăstarea și competențele de viață; Stabilirea unor proceduri clare și accesibile pentru elevii care solicită sprijin.
- Faza 3 (pe termen lung): Introducerea unor standarde naționale privind raportul dintre numărul de elevi și cel de consilieri; Asigurarea unei finanțări publice durabile pentru serviciile de consiliere; Integrarea serviciilor cuprinzătoare de consiliere și orientare în toate liceele.

E. Importanța implicării semnificative a tinerilor

Tinerii sunt principalii beneficiari ai serviciilor de consiliere școlară și, prin urmare, au o perspectivă valoroasă asupra modului în care aceste servicii funcționează în practică. Noi suntem cei mai în măsură să identificăm barierele de acces, să înțelegem provocările cu care se confruntă colegii lor și să propunem soluții relevante pentru experiențele lor de zi cu zi. Implicarea semnificativă a tinerilor va

contribui la asigurarea faptului că serviciile de consiliere sunt concepute într-un mod accesibil, de încredere și adaptat nevoilor elevilor. Prin consultarea tinerilor și implicarea lor în discuții despre educație, bunăstare și servicii de sprijin, factorii de decizie pot elabora politici și intervenții mai eficiente.

3. Grupul de Advocacy a tinerilor: Sports+

Subiect: Creșterea sprijinului instituțional și financiar pentru sporturile emergente și cele recunoscute neoficial

Principalii factori de decizie vizati: Agenția Națională pentru Sport; Emil Boc (Primarul orașului Cluj-Napoca); Alin Tișe (Președintele Consiliului Județean Cluj)

A. Problema

- **Care este problema?** Există o lipsă semnificativă de finanțare publică pentru sporturile mai puțin cunoscute sau nerecunoscute oficial la nivel național, precum cheerleadingul de performanță și alte sporturi emergente. Aceste discipline nu beneficiază de același sprijin financiar și logistic ca sporturile tradiționale, chiar dacă sportivii obțin rezultate remarcabile în competițiile internaționale.
- **De ce este important pentru tineri și pentru comunitate?** România are sportivi de elită care reprezintă țara la competiții internaționale și obțin rezultate excelente. Cu toate acestea, mulți dintre ei nu primesc sprijin din partea statului sau a autorităților locale. Din cauza costurilor ridicate, mulți tineri renunță la sport sau nu pot continua să concureze. Sprijinirea acestor sporturi contribuie la:
 - promovarea unui stil de viață sănătos;
 - creșterea participării tinerilor la activități sportive;
 - dezvoltarea disciplinei, a muncii în echipă și a incluziunii sociale;
 - promovarea imaginii comunității și a României prin realizări sportive.
- **Cum afectează acest lucru viața de zi cu zi?** Sportivii acoperă din propriile buzunare costurile de deplasare și de participare la competiții; participarea la competiții este limitată din cauza bugetelor restrânse; există o lipsă de echipamente și de facilități de antrenament adecvate; mulți tineri sunt descurajați să continue să concureze; cluburile sportive se confruntă cu dificultăți în dezvoltarea și promovarea lor.

B. Cauzele fundamentale

- Lipsa recunoașterii oficiale a anumitor sporturi la nivel național;

- Lipsa informațiilor publice despre aceste sporturi;
- Confuzia dintre majoretele de competiție și majoretele tradiționale;
- Acordarea priorității sporturilor tradiționale în alocarea fondurilor;
- Lipsa programelor dedicate sporturilor emergente și tinerilor sportivi

C. Recomandări

Recomandarea 1: Crearea unui program de finanțare dedicat sporturilor emergente

1. **Ce ar trebui făcut?** Crearea unui fond special de finanțare pentru sporturile emergente și cele recunoscute neoficial, destinat să sprijine participarea la competiții, achiziționarea de echipamente și cluburile sportive pentru tineret.
2. **Cine ar trebui să se ocupe de acest lucru?** Agenția Națională pentru Sport; Primăria Cluj-Napoca; Consiliul Județean Cluj
3. **La ce nivel?** Local și național.
4. **Impactul preconizat:**
 - a. Pe termen scurt: Creșterea numărului de sportivi care pot participa la competiții; Reducerea sarcinii financiare asupra familiilor.
 - b. Pe termen mediu: Dezvoltarea cluburilor sportive și creșterea vizibilității acestor sporturi; Creșterea numărului de tineri implicați în activități sportive.
 - c. Pe termen lung: Îmbunătățirea performanțelor sportive la nivel internațional; Dezvoltarea unui sistem sportiv mai incluziv și mai echitabil.

Recomandarea 2: Recunoașterea oficială și promovarea sporturilor emergente

1. **Ce ar trebui făcut?** Lansarea unui proces de recunoaștere oficială a sporturilor emergente și organizarea de campanii de sensibilizare și promovare a publicului.
2. **Cine ar trebui să se ocupe de acest lucru?** Agenția Națională pentru Sport, federațiile sportive, autoritățile locale, instituțiile de învățământ
3. **La ce nivel?** Local și național.
4. **Impactul preconizat:**
 - a. Pe termen scurt: Creșterea gradului de conștientizare cu privire la aceste sporturi; Reducerea stereotipurilor și a neînțelegerilor.
 - b. Pe termen mediu: Creșterea interesului tinerilor pentru practicarea acestor sporturi; Dezvoltarea de noi cluburi și programe sportive.
 - c. Pe termen lung: Integrarea acestor sporturi în strategiile sportive naționale; Crearea de șanse egale pentru sportivii din toate disciplinele.

Recomandarea 3: Asigurarea accesului tinerilor la facilități sportive

1. **Ce ar trebui făcut?** Punerea la dispoziția cluburilor sportive a unor facilități de antrenament adecvate, la costuri accesibile sau gratuit pentru tineri.
2. **Cine ar trebui să o pună în aplicare?** Primăria Cluj-Napoca, Consiliul Județean Cluj, instituțiile de învățământ
3. **La ce nivel?** Local
4. **Impactul preconizat:**
 - a. Pe termen scurt: Îmbunătățirea condițiilor de antrenament; Creșterea siguranței și a calității antrenamentului sportiv.
 - b. Pe termen mediu: Îmbunătățirea performanțelor sportive; Dezvoltarea comunităților sportive locale.
 - c. Pe termen lung: Crearea unui mediu sustenabil pentru dezvoltarea sporturilor de performanță în rândul tinerilor; Îmbunătățirea sănătății mentale și fizice a tinerilor.

D. Primii pași și calendarul

- Etapa 1 (primele 3 luni): Organizarea unei întâlniri între reprezentanții tinerilor sportivi și autoritățile locale; Realizarea unei analize a nevoilor sporturilor emergente din comunitate; Identificarea bazelor sportive disponibile pentru antrenamente.
- Faza 2 (următoarele 6 luni): Lansarea unui program pilot de finanțare; Organizarea de evenimente și campanii promoționale; Stabilirea de parteneriate între autorități, școli și cluburi sportive.
- Faza 3 (următoarele 12 luni): Evaluarea impactului programelor implementate; Extinderea sprijinului financiar și logistic; Elaborarea unei strategii locale de sprijinire a sporturilor emergente și a tinerilor sportivi.

Resurse necesare

- Buget alocat din fonduri locale și naționale;
- Parteneriate cu sectorul privat și cu organizațiile de tineret;
- Acces la infrastructura sportivă și promovare publică.

E. Importanța implicării semnificative a tinerilor

Tinerii se află în centrul acestei probleme, întrucât ei sunt sportivi, voluntarii și membrii comunității cei mai direct afectați de lipsa de sprijin acordat sporturilor emergente și puțin recunoscute. Experiențele lor oferă informații valoroase cu privire la obstacolele cu care se confruntă sportivi,

inclusiv dificultățile financiare, accesul limitat la facilități și inegalitatea de șanse în comparație cu sporturile mai consacrate. Prin implicarea tinerilor în discuțiile privind politica în domeniul sportului și prioritățile de finanțare, factorii de decizie pot înțelege mai bine nevoile comunităților sportive emergente și pot dezvolta mecanisme de sprijin mai eficiente și mai incluzive. Participarea tinerilor contribuie, de asemenea, la asigurarea faptului că politicile în domeniul sportului reflectă diversitatea intereselor și a talentelor din cadrul societății, încurajând o participare mai mare, promovând stiluri de viață sănătoase și permițând unui număr mai mare de tineri sportivi să își atingă potențialul maxim.

4. Grupul de Advocacy a tinerilor: Fuel for Success

Tema: Îmbunătățirea accesului la o alimentație sănătoasă și echilibrată în timpul orelor de școală

Principalii factori de decizie vizați: Inspectoratul Școlar Județean Cluj (ISJ Cluj), autoritățile locale (Consiliul Local Cluj și Consiliul Județean), directorii de școli; Ministerul Educației și Ministerul Sănătății.

A. Problema

- **Care este problema?** Mulți elevi de liceu au acces limitat la alimente sănătoase, echilibrate și la prețuri accesibile pe durata zilei de școală. Deși elevii petrec adesea între 6 și 8 ore sau mai mult la școală, școlile nu dispun de cantine, de spații special amenajate pentru servirea meselor sau de acces la mese și gustări nutritive. În multe cazuri, elevii se bazează pe gustări nesănătoase, băuturi cu zahăr sau mâncare de tip fast-food cumpărată din apropiere, în timp ce alții sar peste mese cu totul.
- **De ce este important pentru tineri și pentru comunitate?** Nutriția joacă un rol crucial în sănătatea fizică, bunăstarea mentală, concentrarea și performanța școlară a tinerilor. O dietă sănătoasă susține procesul de învățare, nivelul de energie, reglarea emoțională și rezultatele pe termen lung în materie de sănătate. Asigurarea accesului la alimente nutritive nu este, așadar, doar o problemă de sănătate, ci și una educațională și socială.
- **Cum afectează viața de zi cu zi?** Elevii se confruntă cu dificultăți în a găsi timp, spațiu sau opțiuni accesibile pentru o alimentație sănătoasă în timpul orelor de școală. Școala începe foarte devreme dimineața, astfel încât mulți elevi sar peste micul dejun și ajung să nu mănânce nimic până la sfârșitul zilei de școală. Unii elevi părăsesc incinta școlii pentru a cumpăra mâncare, în timp ce alții mănâncă pe holuri, în sălile de clasă sau în alte spații nepotrivite, în timp ce se deplasează între ore. Aceste condiții pot afecta negativ concentrarea, participarea la lecții și starea generală de bine pe parcursul zilei de școală.

B. Cauzele fundamentale

- Lipsa cantinelor școlare sau a programelor de alimentație în multe licee.
- Investiții insuficiente în infrastructura alimentară, în timpul alocat pauzelor de masă și în spațiile destinate mesei.
- Disponibilitate limitată a opțiunilor alimentare sănătoase în incinta școlilor sau în împrejurimile acestora.
- Costul mai ridicat al alimentelor nutritive în comparație cu alternativele mai puțin sănătoase.
- Conștientizare limitată a importanței nutriției pentru procesul de învățare și bunăstare.

C. Recomandări

1. **Ce ar trebui făcut?** Extinderea accesului la mese sănătoase și la prețuri accesibile în licee, inclusiv opțiuni de prânz cald acolo unde este posibil; Instalarea sau modernizarea automatelor care oferă gustări nutritive, sandvișuri, fructe și băuturi sănătoase; Crearea unor spații dedicate, curate și confortabile unde elevii să poată lua masa în timpul pauzelor; Dezvoltarea de parteneriate cu producători locali, firme de catering și organizații comunitare pentru a oferi opțiuni alimentare sănătoase; Integrarea educației nutriționale în activitățile școlare și în campaniile de sensibilizare; Explorarea extinderii programelor naționale existente care sprijină nutriția elevilor.
2. **Cine ar trebui să facă acest lucru?** Autoritățile locale (Consiliul Local Cluj), directorii de școli împreună cu consiliile elevilor, Inspectoratul Școlar Județean Cluj (ISJ Cluj), Ministerul Educației și Ministerul Sănătății
3. **La ce nivel?**
 - a. Nivel național: politici și mecanisme de finanțare, standarde de nutriție.
 - b. Nivel local: investiții în infrastructură și implementarea programelor.
 - c. Nivel școlar: asigurarea spațiilor de luat masa, activități de sensibilizare și servicii de alimentație.
4. **Impactul preconizat:** Îmbunătățirea accesului la alimente sănătoase în timpul orelor de școală ar sprijini bunăstarea fizică și mentală a elevilor, ar îmbunătăți concentrarea și rezultatele școlare și ar încuraja obiceiuri mai sănătoase pe termen lung. De asemenea, ar contribui la un mediu școlar mai favorabil și mai incluziv, în care toți elevii își pot satisface nevoile de bază.

D. Primii pași și calendarul de implementare

- Etapa 1 (în termen de 6 luni): Organizarea de consultări cu elevii pentru a evalua nevoile și preferințele acestora. Analizarea opțiunilor alimentare existente și a spațiilor destinate mesei

în școli. Testarea unor opțiuni mai sănătoase la automatele de vânzare și a unor spații special amenajate pentru servirea mesei.

- Etapa 2 (6-18 luni): Stabilirea de parteneriate cu furnizorii locali de produse alimentare. Introducerea de programe de mese sănătoase sau extinderea serviciilor existente. Derularea de campanii de sensibilizare în materie de nutriție pentru elevi și familii.
- Faza 3 (18 luni și mai mult): Dezvoltarea de programe durabile de nutriție școlară în întreaga regiune. Extinderea accesului la mese sănătoase și la prețuri accesibile în toate liceele. Monitorizarea satisfacției elevilor, a participării și a rezultatelor legate de sănătate.

E. Importanța implicării semnificative a tinerilor

Tinerii sunt principalii beneficiari ai serviciilor școlare și, prin urmare, sunt cei mai în măsură să identifice provocările cu care se confruntă și soluțiile care ar funcționa în practică. Ei cunosc mai bine decât oricine consecințele lipsei accesului la alimente adecvate și nutritive în timpul orelor de școală și pot oferi informații valoroase cu privire la aspecte precum accesibilitatea financiară, accesibilitatea fizică și realitățile orarelor școlare. Prin implicarea elevilor în conceperea și evaluarea inițiativelor de nutriție școlară, factorii de decizie pot asigura că politicile și programele răspund nevoilor reale și încurajează o mai mare acceptare. Participarea semnificativă a tinerilor poate, de asemenea, promova stiluri de viață mai sănătoase, consolida asumarea inițiativelor școlare și contribui la crearea unor medii de învățare care să sprijine atât succesul educațional, cât și bunăstarea generală.

Rezumat - Mesaje transversale cheie

Aceste recomandări reprezintă punctul culminant al unui proces care s-a desfășurat între septembrie 2025 și mai 2026. Pe parcursul acestei perioade, tinerii au explorat o gamă mult mai largă de probleme decât cele incluse în final în acest document, inclusiv extinderea infrastructurii pentru biciclete, transportul școlar în zonele rurale și cartierele periferice, crearea mai multor spații verzi în cartierele periferice, autonomia corporală și protecția vieții private a minorilor, îmbunătățirea serviciilor de sănătate publică, inițiativele împotriva hărțuirii, educația media în școli și actualizarea programelor școlare. Împreună, aceste discuții evidențiază prioritățile, preocupările și aspirațiile tinerilor din Cluj-Napoca și oferă informații valoroase pentru factorii de decizie care doresc să construiască comunități mai incluzive și mai prietenoase cu tinerii.

Deși recomandările prezentate în acest document vizează diferite domenii de politică, au reieșit câteva teme comune în cadrul tuturor celor patru grupuri de tineri activiști. **În primul rând, tinerii au exprimat o nevoie puternică de a beneficia de un acces mai bun la sprijin și oportunități.** Fie că au discutat despre serviciile de consiliere școlară, participarea la activități sportive, alimentația sănătoasă sau transportul public sigur, participanții au subliniat în mod constant importanța sistemelor și serviciilor accesibile care le permit tinerilor să se dezvolte. Aceștia au solicitat investiții sporite în infrastructură, programe și mecanisme de sprijin care le afectează în mod direct bunăstarea, dezvoltarea personală și calitatea vieții.

În al doilea rând, tinerii consideră că prevenirea este mai eficientă decât reacția la crize. Multe dintre provocările identificate ar putea fi abordate prin intervenție timpurie și măsuri proactive. Un acces mai bun la consiliere poate sprijini sănătatea mintală înainte ca problemele să se agraveze; obiceiurile alimentare sănătoase pot îmbunătăți bunăstarea pe termen lung și rezultatele școlare; iar un transport public mai sigur poate preveni accidente, reduce aglomerația din trafic și spori sentimentul de siguranță și de apartenență. Investițiile în prevenire aduc beneficii nu doar tinerilor, ci societății în ansamblu.

În al treilea rând, accesul egal s-a evidențiat ca o preocupare recurentă. Participanții au subliniat că oportunitățile nu ar trebui să depindă de cartierul în care locuiește un tânăr, de mediul socio-economic din care provine, de gen, de dizabilități sau de interesele personale. Fie că este vorba de accesul la activități sportive, la servicii de consiliere, la alimentație sănătoasă sau la mijloace de transport sigure, toți tinerii ar trebui să beneficieze de șanse egale de a participa pe deplin la viața comunității și de a-și urmări obiectivele.

În al patrulea rând, politicile publice se îmbunătățesc atunci când perspectivele tinerilor sunt luate în serios. Pe parcursul acestui proces, participanții au demonstrat nu numai o înțelegere profundă a provocărilor cu care se confruntă, ci și o disponibilitate de a cerceta problemele, de a colabora cu părțile interesate, de a mobiliza sprijin și de a dezvolta soluții practice. Experiențele lor oferă dovezi valoroase care pot ajuta factorii de decizie să elaboreze politici mai eficiente, relevante și adaptate nevoilor. Participarea semnificativă a tinerilor nu ar trebui, așadar, să fie doar un exercițiu simbolic, ci o componentă practică și necesară a procesului democratic de luare a deciziilor.

În cele din urmă, colaborarea este esențială. Recomandările elaborate de grupurile de advocacy ale tinerilor necesită cooperarea între școli, autorități locale, instituții publice, organizații ale societății civile, cluburi sportive, furnizori de servicii medicale și tinerii înșiși. Soluțiile durabile depind de parteneriate care reunesc diverse părți interesate în jurul unui angajament comun de a îmbunătăți viața tinerilor și de a consolida comunitățile.

Recomandările cuprinse în acest document demonstrează că tinerii nu numai că sunt conștienți de provocările cu care se confruntă comunitățile lor, ci sunt și capabili să propună soluții realiste, constructive și cu impact. Ascultând vocile tinerilor și implicându-i în mod semnificativ în procesele decizionale, autoritățile locale, regionale și naționale pot elabora politici mai eficiente, mai incluzive și mai adaptate nevoilor generațiilor actuale și viitoare.